

професійних стандартів до вимог ЄС та посилення мобільності кадрів. Корпоративний сектор має формувати запит на нові компетентності, адаптуючи національний ресурс для глобальних технологічних змін[3].

Ефективне повоєнне відновлення України залежить від здатності корпоративного сектору трансформувати людський капітал у відповідність до біоекономічних та євроінтеграційних стандартів. В умовах кадрового дефіциту бізнес стає ключовим суб'єктом відтворення трудового потенціалу, де інвестиції в «зелені» навички та екологічну освіту є стратегічною умовою виживання та глобальної конкурентоспроможності компаній. Синергія держави та приватного капіталу у розвитку людського ресурсу визначена як фундамент для побудови інноваційної економіки замкненого циклу[1;3].

Література

1. Онищенко В. Людський капітал України в період її післявоєнного відновлення. Економіка України. 2023. №1. С. 3–15.
2. Чайковська І. Людський капітал як фактор економічного розвитку національної економіки. 2023. №2. С. 215–220.
3. Новікова О., Амоша О., Антонюк В. Відновлення людського капіталу України у післявоєнний період з використанням переваг цифровізації. Журнал європейської економіки. 2023. Т. 21. № 3. С. 407–420.

УДК 330.1:336.7

Горбачьов М.О., здобувач PhD Економіка
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

ЕКОНОМІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Продовольча безпека як важлива економічна категорія є однією з ключових складових національної та глобальної стабільності. Про важливість оцінки загроз і викликів продовольчому забезпеченню на різних рівнях наголошували науковці досить давно [1]. У сучасному ж світі вона формується під впливом численних викликів, серед яких зміни клімату, геополітичні конфлікти, війни, економічна нестабільність, швидке та невинне зростання населення та порушення глобальних ланцюгів постачання. У цих умовах особливого значення набувають економічні підходи до забезпечення стабільного доступу населення до якісних і безпечних продуктів харчування.

Першим важливим підходом є розвиток внутрішнього аграрного виробництва. Держава має стимулювати виробників через податкові пільги, доступне кредитування та інвестиції в інфраструктуру. Це сприятиме зростанню продуктивності та зменшенню залежності від імпорту. Особливо актуальним для України є відновлення зруйнованих потужностей,

розмінування земель, впровадження інноваційних технологій, які підвищують ефективність виробництва та знижують ризики, пов'язані з кліматичними змінами. Другим підходом є диверсифікація джерел постачання продовольства. Надмірна залежність від одного або кількох зовнішніх постачальників робить країну вразливою до зовнішніх шоків. Розширення торговельних зв'язків і створення стратегічних запасів продовольства дозволяє знизити ці ризики та забезпечити стабільність на внутрішньому ринку. Третім важливим аспектом є регулювання цін та підтримка платоспроможності населення. У періоди економічних криз і військових викликів різке зростання цін на продукти харчування може призвести до соціальної напруги. Тому держава має застосовувати механізми цінового контролю, субсидій або адресної допомоги найбільш уразливим верствам населення. Зокрема, з 2017 року пільги агропідприємствам з податку на додану вартість були замінені прямими ресурсними дотаціями за прикладом країн Євросоюзу [2]. Такі підходи дозволяють забезпечити фізичну та економічну доступність продовольства. Четвертий підхід полягає у розвитку логістики та інфраструктури. Ефективна система зберігання, диверсифікація шляхів транспортування та розподілу продуктів є критично важливою для зменшення втрат і забезпечення рівномірного доступу до продовольства в різних регіонах. Інвестиції в ці сфери сприяють підвищенню загальної ефективності продовольчої системи. Окремо слід відзначити важливість міжнародного співробітництва. У глобалізованому світі жодна країна не може повністю ізолюватися від зовнішніх впливів. Участь у міжнародних організаціях, обмін технологіями та координація політик дозволяють ефективніше реагувати на глобальні виклики.

Отже, формування продовольчої безпеки в умовах глобальних викликів потребує комплексного економічного підходу, що поєднує розвиток внутрішнього виробництва, диверсифікацію постачання, соціальну підтримку населення, інфраструктурний розвиток та міжнародну співпрацю. Лише системне застосування цих інструментів дозволить забезпечити стійкість продовольчої системи та гарантувати доступ до харчових ресурсів для всіх верств населення.

Література

1. Румик І.І. Оцінка загроз продовольчої безпеки України. Збірник наукових праць «Вчені записки Університету економіки та права «КРОК». Вип. 32. Т. 2. Київ, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2012. С. 137-143.
2. Румик І.І. Стратегія фінансової підтримки продовольчого виробництва. Вчені записки Університету «КРОК». 2019. №4. Вип. 56. С. 64-73. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2019-56-64-73>